

Сарајево, 16.12.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 09.12.2019.- 13.12.2019.**

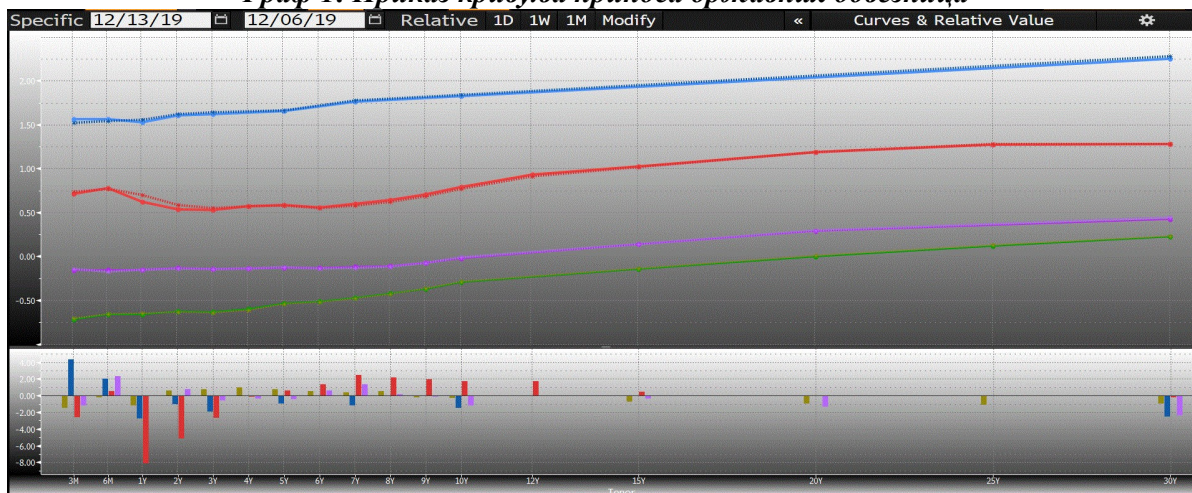
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	6.12.19	-	13.12.19		6.12.19	-	13.12.19		6.12.19	-	13.12.19		6.12.19	-	13.12.19	
2 године	-0,63	-	-0,62	↗	1,61	-	1,60	↘	0,59	-	0,55	↘	-0,14	-	-0,13	↗
5 година	-0,54	-	-0,53	↗	1,66	-	1,65	↘	0,58	-	0,59	↗	-0,12	-	-0,12	→
10 година	-0,29	-	-0,29	→	1,84	-	1,82	↘	0,77	-	0,79	↗	-0,01	-	-0,02	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси		
	6.12.19	-	13.12.19
3 мјесеца	-0,685	-	-0,692
6 мјесеци	-0,659	-	-0,661
1 година	-0,635	-	-0,645

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 13.12.2019. године (пуне линије) и 06.12.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурних обвезница еврозоне нису забиљежили битније промјене у односу на претходну седмицу, иако је током седмице била изражена волатилност, посебно крајем прошле седмице када су се појавили први конкретни сигнали о могућем постизању договора прве фазе трговинског споразума између САД и Кине. Поред тога, тржиште је било у ишчекивању резултата избора у Великој Британији, одржаних протеклог четвртка.

ЕЦБ је на посљедњој овогодишњој сједници, у складу с очекивањима, задржала непромијењену монетарну политику, те је референтна каматна стопа ЕЦБ и даље 0,0%, а најављено је да ће програм куповина обвезница трајати нешто дуже и након првог повећања каматних стопа. Најављено је да ће каматне стопе остати на тренутним или нижим нивоима док инфлација не забиљежи ниво близу циљаног. Предсједница ЕЦБ гђа Lagarde је изјавила да постоје одређени знакови економске стабилизације, иако су силазни ризици и даље присутни, али и нешто

мање изражени у поређењу с прије неколико претходних мјесеци. Такође, Lagarde је изјавила да постоје иницијални знакови који указују на раст основних цијена.

Што се тиче фискалних стимуланса, Lagarde је изјавила да владе које имају фискални простор треба да буду спремне да реагују, без навођења имена конкретних држава. Lagarde је најавила и да ће дуго очекивана ревизија стратегије ЕЦБ започети у јануару, те да она жели да иста буде окончана до краја 2020. године. Према њеном мишљењу ревизија је требало да буде урађена и раније јер је посљедња урађена прије 16 година. Lagarde је мишљења и да је одговарајуће вријеме да се поново испита ефикасност сваког инструмента појединачно. На питање о ефектима негативних каматних стопа, она је одговорила да је ЕЦБ веома свјесна негативних споредних ефеката оваквих стопа, али да се чини да негативне каматне стопе дјелују, те да је њихова употреба била прилично ефикасна. ЕЦБ је у новом кругу дугорочних кредита (TLTRO3) банкама пласирала 97,7 милијарди EUR, што представља другу по реду од укупно седам заказаних аукција. Раније је очекивано да ће потражња за овим кредитима на овој аукцији износити 120 милијарди EUR. ЕЦБ је објавила и нове прогнозе БДП-а и инфлације у еврозони. Прогнозе раста БДП-а за текућу годину су благо повећане на 1,2% (раније очекивано 1,1%), док су за 2020. годину благо смањене на 1,1% (раније очекивано 1,2%), а прогнозе за 2021. годину су непромијењене на нивоу од 1,4%, те се исти ниво раста очекује и у 2022. години. Прогнозе кретања стопе инфлације за ову годину су непромијењене (1,2%), за 2020. годину благо повећане на 1,1% (раније очекивано 1,0%), док су за 2021. годину прогнозе инфлације смањене на 1,4% (раније очекивано 1,5%). Очекивана стопа инфлације у 2022. години је 1,6%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ДЕЦ	-5,3	0,7	-4,5
2.	ZEW индекс повјер. инвеститора (6 мјесеци) – Њемачка ДЕЦ	0,3	10,7	-2,1
3.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ОКТ	-2,4%	-2,2%	-1,8%
4.	Индустријска производња – Француска (Г/Г) ОКТ	-0,4%	-0,2%	0,2%
5.	Индустријска производња – Финска (Г/Г) ОКТ	-	1,6%	1,4%
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) ОКТ	-2,0%	-2,4%	-2,2%
7.	Индустријске поруџбине – Италија (Г/Г) ОКТ	-	-1,5%	0,2%
8.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г) ОКТ	-0,2%	0,1%	0,5%
9.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г) ОКТ	-	0,4%	1,4%
10.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR) ОКТ	19,3	21,5	21,2
11.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.) НОВ	1,2%	1,2%	0,9%
12.	Стопа инфлације – Француска (финал.) НОВ	1,2%	1,2%	0,9%
13.	Стопа незапослености – Италија (квартално) III квартал	9,8%	9,8%	9,9%
14.	Биланс буџета – Белгија (у милијардама EUR) НОВ	-	-11,085	-7,955

САД

Током протекле седмице одржан је састанак FOMC-а. У складу с очекивањима, референтна каматна стопа је остала непромијењена на нивоу 1,50%-1,75%, те већина чланова FOMC-а очекује да у 2020. години неће доћи до промјене каматних стопа. Предсједник Feda Powell је изјавио „да би за раст каматних стопа желио да види да је инфлација упорна и да је иста значајна“. Из FOMC-а је након ове одлуке саопштено да је тренутна позиција монетарне политике задовољавајућа да подржи одрживу експанзију економске активности, снажне услове на тржишту рада и инфлацију близу циљаног нивоа од 2%. Везано за проблем који се јавља на репо тржишту, Powell је изјавио да ће Fed прилагодити операције на тржишту новца уколико се укаже потреба за подршком овог тржишта, те додао да не постоје шире импликације од техничког прилагођавања Feda.

Очекивања појединачних чланова FOMC-а о питању будућих повећања референтне каматне стопе су у просјеку смањена у односу на прогнозе из септембра, те се сада у 2020. години не очекују промјене, у 2021. години повећање од 25 базних поена, а за колико се очекује да ће повећање износити и у 2022. години. Просјечне прогнозе раста БДП-а САД су остале непромијењене, те се

за текућу godinu очекује раст од 2,2%, а за наредну godinu раст од 2,0%. Прогнозе инфлације су, такође, непромијењене, те за ову godinu износе 1,5%, а за 2020. godinu 1,9%.

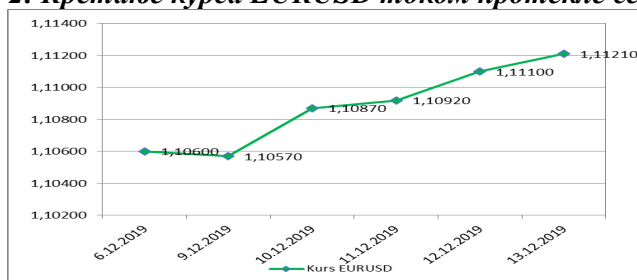
Званичници Кине и САД су у петак постигли споразум у првој фази преговора, чиме су спријечене нове царине на увоз робе из Кине у висини од 160 милијарди USD. Споразум који је у петак постигнут подразумева смањење царина са 15% на 7,5%, на око 120 милијарди USD кинеског увоза, а који се односи на тарифе уведене у септембру. Према саопштењу канцеларије за трговинске преговоре САД, од Кине се захтијева да подузме структурне реформе економског и трговинског режима у сегментима интелектуалног власништва, трансфера технологије, пољопривреде, финансијских услуга, валуте и девизног курса. Фаза I, такође, укључује обавезивање Кине да у наредним годинама купује значајне количине добра и услуга САД. Ипак, тржишни учесници су опрезни због и даље присутне неизвјесности око статуса овог договора, узимајући у обзир да још увијек није званично потписан, а додатни детаљи истог се очекују почетком јануара.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	NFIB индекс оптимизма малих компанија	НОВ	103,0	104,7	102,4
2.	Продуктивност нефар. сектора (квартално) финал.	III квартал	-0,1%	-0,2%	-0,3%
3.	Стопа инфлације	НОВ	2,0%	2,1%	1,8%
4.	Произвођачке цијене (Г/Г)	НОВ	1,3%	1,1%	1,1%
5.	Биланс буџета (у милијардама USD)	НОВ	-206,2	-208,8	-204,9
6.	Број иницијалних захтјева због незапослености	7. ДЕЦ	214.000	252.000	203.000
7.	Број континуираних захтјева због незапослености	30. НОВ	1.678.000	1.677.000	1.698.000
8.	Индекс малопродаје	НОВ	0,5%	0,2%	0,4%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1060 на ниво од 1,1121.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржани су општи избори у Великој Британији на којима је побједу однијела Конзервативна странка премијера Johnsona која је успјела да освоји велику већину у Парламенту (преко 360 од укупно 650 мјеста), односно највећу побједу од 1987. године. Овакав изборни резултат ће омогућити премијеру да поједностави гласање Парламента везано за питање што ранијег Брежита. Након објављених резултата избора, GBP је забиљежила апрецијацију у односу на водеће свјетске валуте.

Током викенда часопис Guardian је објавио вијест да ЕУ трага за продужењем транзицијског периода Брежита након 2020. године, као једног од начина превазилажења проблема кратког периода преговора око нових односа између Велике Британије и ЕУ, с обзиром на то да премијер Johnson инсистира на томе да неће тражити продужење након 11 мјесеци. Узимајући у обзир да је партија премијера Johnsona освојила већину на изборима, очекује се да ће Велика Британија напустити ЕУ 31. јануара, односно за мање од 50 дана. Транзицијски период ће трајати до 31. децембра 2020. године када Велика Британија треба да изађе из царинске уније и јединственог тржишта и када ће да закључи нове аранжмане.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (квартално) ОКТ	0,0%	0,0%	0,3%
2.	Индустријска производња (Г/Г) ОКТ	-1,2%	-1,3%	-1,4%
3.	Прерађивачка производња (Г/Г) ОКТ	-1,4%	-1,2%	-1,8%
4.	Трговински биланс (у милијардама GBP) ОКТ	-2,8	-5,19	-1,92
5.	Output грађевинског сектора (Г/Г) ОКТ	-0,1%	-2,1%	0,5%
6.	RICS индекс цијена кућа НОВ	-5%	-12%	-6%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,84171 на ниво од 0,83440, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3140 на ниво од 1,3331.

ЈАПАН

За Јапан је објављен знатно бољи финални податак о расту БДП-а у трећем кварталу, у односу на прелиминарни. Принос десетогодишњих јапанских обвезница почетком прошле седмице је током трговања достигао ниво од 0,0% први пут од марта текуће године. Утицај на раст приноса јапанских обвезница имао је ревидирани програм куповина обвезница од стране ВоЈ, као и пад аверзије према ризику који је био присутан на тржишту услед раста оптимизма око прве фазе трговинског споразума између САД и Кине. Истовремено, Јапан је емитовао петогодишње обвезнице по приносу од -0,083%, што је највећи ниво приноса забиљежен од аукције одржане у октобру прошле године.

Гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да глобална економија показује свијетле знакове, наводећи да су економије САД и Кине чврсте и да очекује да ће наредне године бити забиљежен раст глобалне економије. Према незваничним информацијама, ВоЈ види значајан утицај стимуланса Владе најављених прошле седмице, чија би примјена требало да почне наредне фискалне године која почиње у априлу. Овај пакет укључује 13,2 билиона ЈПЈ фискалних мјера подршке економији. Све ово повећава вјероватноћу да би ВоЈ могла први пут у последњих годину дана повећати економске прогнозе. Замјеник гувернера ВоЈ Amamiya је изјавио да ће се ВоЈ фокусирати на ризике по економију како би неизвјесности око трговинских преговора САД и Кине заједно са слабом глобалном потражњом могле да негативно утичу на изгледе, али је сигнализирало да за сада не види потреба за тим, јер ће најављени пакет потрошње Владе убрзати привредни раст.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Г/Г) финал. III квартал	0,6%	1,8%	2,0%
2.	Текући рачун (у милијардама ЈПЈ) ОКТ	1.806,8	1.816,8	1.612,9
3.	Трговински биланс (у милијардама ЈПЈ) ОКТ	138,8	254,0	1,1
4.	Кредитирање банака (Г/Г) НОВ	-	2,1%	2,0%
5.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) НОВ	2,5%	2,8%	2,4%
6.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) НОВ	2,1%	2,3%	2,0%
7.	Индустријска производња (Г/Г) финал. ОКТ	-	-7,7%	1,3%
8.	Tankaп индекс повјерења прерађ. сектора IV квартал	3	0	5

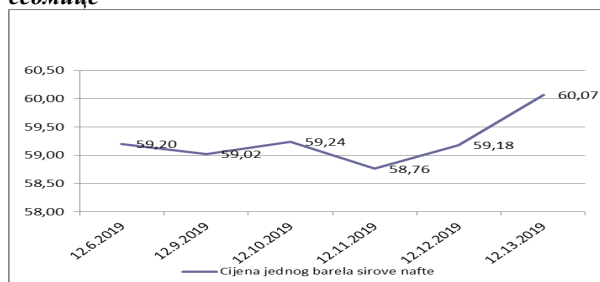
ЈПЈ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 120,18 на ниво од 121,56. ЈПЈ је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 108,58 на ниво од 109,38.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,20 USD (53,53 EUR). Цијена нафте је, након благог пада у понедјељак, у уторак забиљежила благи раст, што је било довољно да достигне највећи ниво од 17. септембра. Међутим, већ наредног дана цијена је забиљежила пад након што је из ОПЕС-а саопштено да очекује да ће производња овог енергента у Русији наставити да расте у 2020. години, вјероватно за 0,61%, на дневни ниво од 11,5 милиона барела. Залихе нафте у САД су у прошлој седмици неочекивано повећане за 822.000 барела. Такође, IEA је објавила да очекује да договорено смањење производње нафте чланица ОПЕС+ неће зауставити глобални вишак нафте током сљедеће године. Очекује се да би глобална акумулација залиха овог енергента током првог квартала могла износити до 700.000 барела на дневном нивоу, чак и ако договорено смањење производње од 2,1 милиона барела на дневном нивоу буде у потпуности испоштовано. Такође, наводи се да понуда нафте изван ове групе, вођена производњом из шкриљца у САД, наставља да расте знатно брже у односу на свјетску потражњу. Упркос томе, вођена позитивним очекивањима постизања прве фазе трговинског споразума између САД и Кине, цијена нафте је до краја седмице биљежила раст, те је у петак достигла ниво преко 60 USD по барелу, први пут од 16. септембра.

На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила USD 60,07 (EUR 54,01), а што на седмичном нивоу представља раст од 1,47%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.460,17 USD (1.320,23 EUR).

Цијена злата се почетком протекле седмице кретала у уском распону уочи ишчекивања сигнала са редовног дводневног састанка FOMC-а, те ишчекивања детаљнијих информација о томе да ли ће ступити на снагу други круг тарифа на увоз кинеских производа у САД. Рок за наведене тарифе је био 15. децембар. Нешто израженији раст цијене злата забиљежен је у сриједу услед широко распрострањене слабости USD, док је потражња за златом изван Далеког истока била релативно стабилна током ове седмице.

Повећани оптимизам на тржишту везано за ишчекивања напретка трговинских преговора је утицао на кратку корекцију кретања цијене злата у четвртак. Из JPMorgana је саопштено да као највећи ризик у сљедећој години виде предсједничке изборе у САД. Што се тиче питања злата, предлаже се заузимање краћих позиција.

Ипак, на крају седмице цијена овог племенитог метала је поново повећана, након што је недостатак детаља о горе споменутом споразуму утицао на то да инвеститори остану опрезни, па је тако поново била изражена потражња за сигурнијим инвестицијама.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.476,33 USD (1.327,52 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила раст од 1,11%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

